

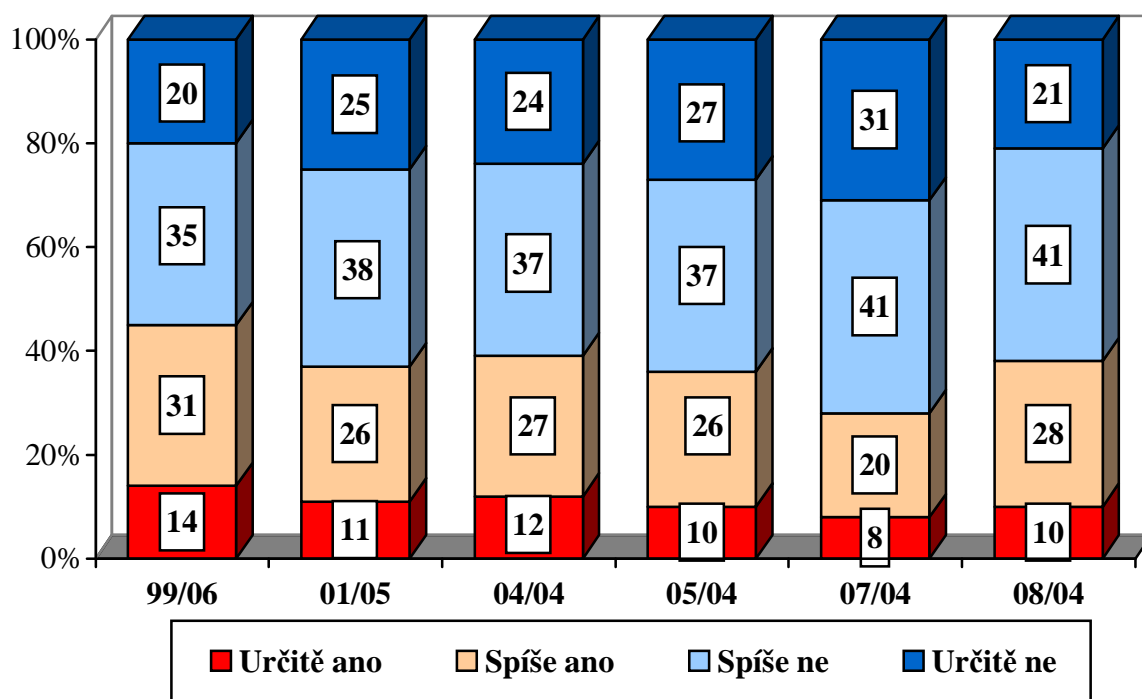
OBVYKLE NESMLOUVAVÉ POSTOJE K FINANČNÍ PODPOŘE NEZAMĚSTNANÝCH PŘETRVÁVAJÍ, ALE JSOU UMÍRNĚNĚJŠÍ.

Ve stanoviscích k finančnímu zajištění nezaměstnaných převládá stále názor, že podpora poskytovaná lidem bez práce by měla být jen minimální, aby nutila nezaměstnané najít si práci (70 %). Většinovou podporu má nadále také přesvědčení, že stávající úroveň dávek nezaměstnané k hledání práce dostatečně nemotivuje (60 %) a není třeba ji zvyšovat (62 %).

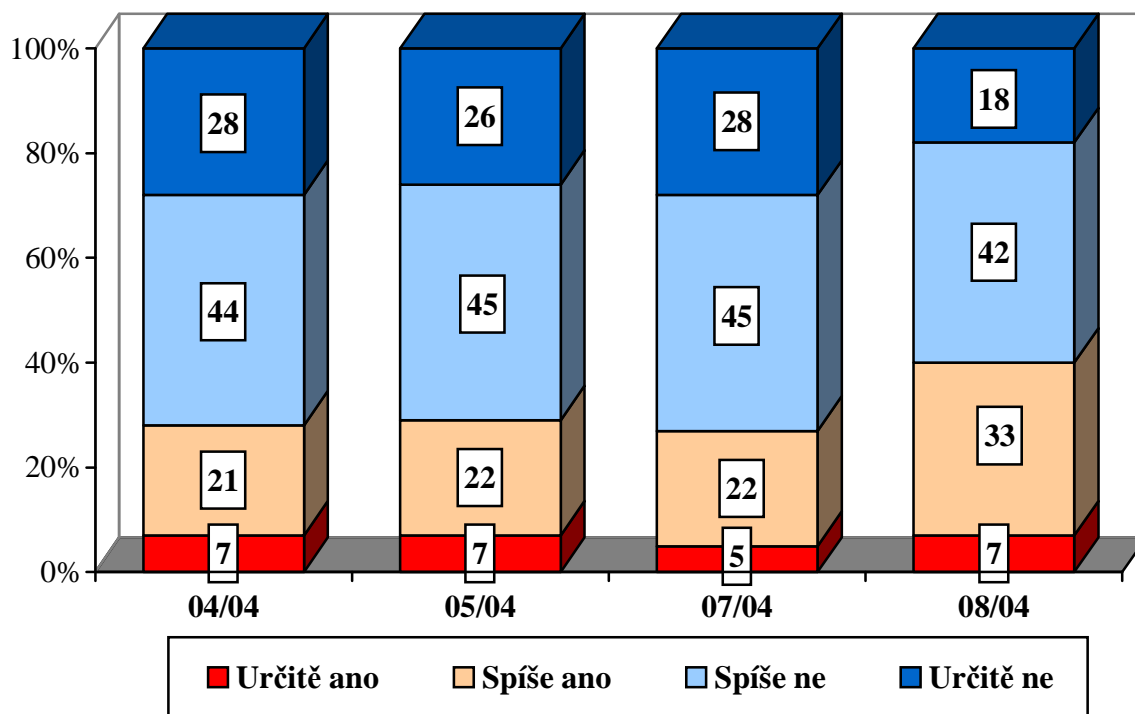
Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 8. dubna 2008. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1341 respondentů.

Poměrně zásadové postoje k finančnímu zabezpečení lidí bez práce převažovaly v názorech veřejnosti již od devadesátých let a v průběhu doby se příliš neměnily nebo měly tendenci se spíše ještě upevňovat. Vývoj v posledním období tento trend posilování nekompromisních stanovisek k finanční podpoře nezaměstnaných zastavil. Od dubna loňského roku se poměrně výrazně zvýšilo přesvědčení, že stávající úroveň dávek pro nezaměstnané podněcuje dostatečně tyto lidi, aby si hledali práci (o 13 procentních bodů). Spolu s tím narostl také podíl těch, kteří se domnívají, že je potřeba podporu v nezaměstnanosti zvýšit (o 10 procentních bodů). Určitý posun směrem k mírnějším stanoviskům lze vypožorovat rovněž v názorech na smysl dávek pro nezaměstnané.

"Měl by stát zvýšit podporu v nezaměstnanosti?"

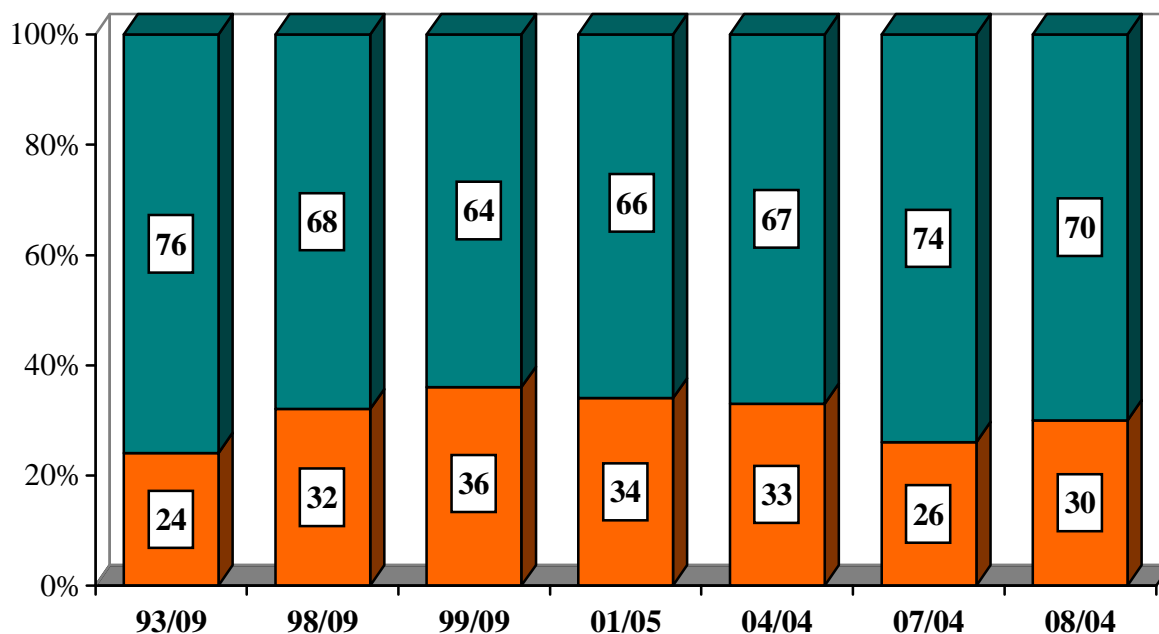

"Motivuje stávající úroveň podpor a sociálních dávek nezaměstnané, aby si hledali práci?"

Pramen: STEM, série Trendy 2004/4 – 2008/4

"Čemu by podle Vás měla vláda dát v řešení nezaměstnanosti přednost?"

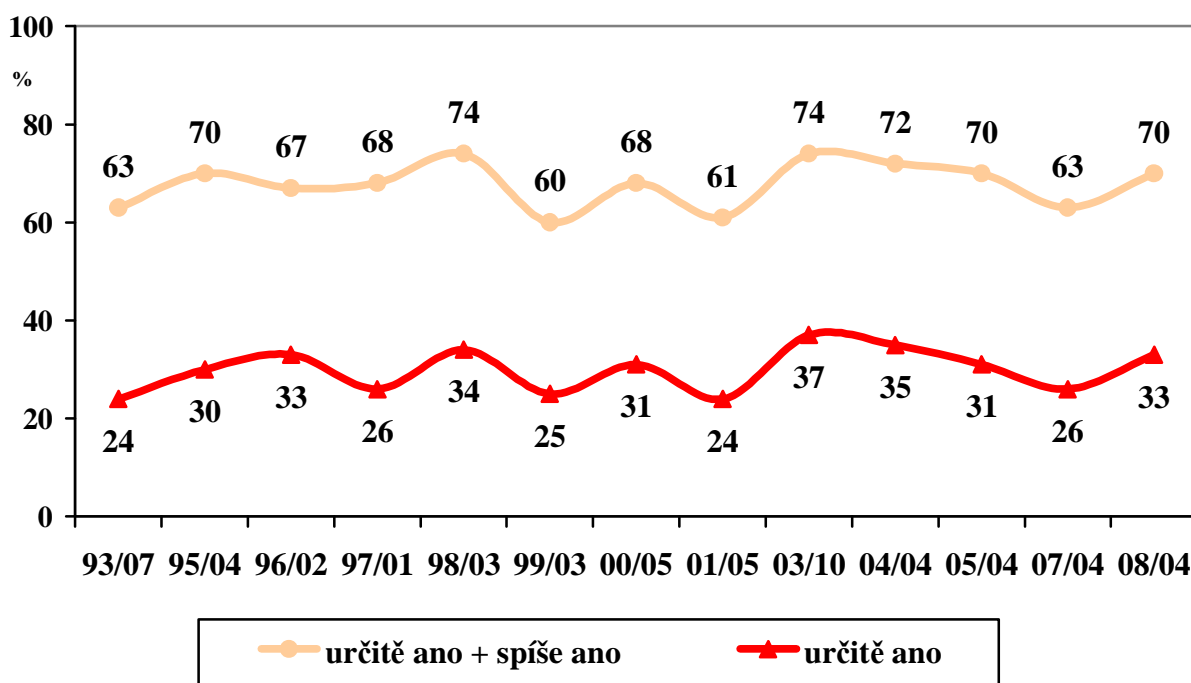
- Poskytovat jen minimální dávky, aby každý byl nucen najít si zaměstnání i za cenu méně kvalifikované práce, rekvalifikace, přestěhování apod.
- Poskytovat tak vysoké dávky, aby se příliš nesnížila životní úroveň nezaměstnaných

Pramen: STEM, série Trendy 1993/9 – 2007/4

Co způsobuje, že benevolence vůči finanční podpoře lidí bez práce narůstá právě v době, kdy je vlivem relativně nízké nezaměstnanosti snazší než v minulých letech najít práci? Odpověď na tuto otázku lze pravděpodobně hledat ve stávajících reformních snahách vlády a s nimi spojeným přesvědčením, že současné politické vedení podceňuje zabezpečení sociálních jistot obyvatel.

Pocit, že na sociální jistoty obyvatel politické vedení dostatečně nedbá, je velmi častý, v současné době jej sdílí 70 % veřejnosti. Nejedná se o nijak neobvyklou míru – přesvědčení, že u nás se na sociální jistoty nebere dostatečný zřetel, je bez ohledu na to, kdo a jak momentálně vládne, již od počátku devadesátých let velmi rozšířené. Nicméně stávajících 70 % znamená oproti dubnu loňského roku nárůst o 7 % a také signál, že postupný pokles nespokojenosti se zajišťováním sociálních jistot, který data STEM zaznamenávala od roku 2003, se zastavil.

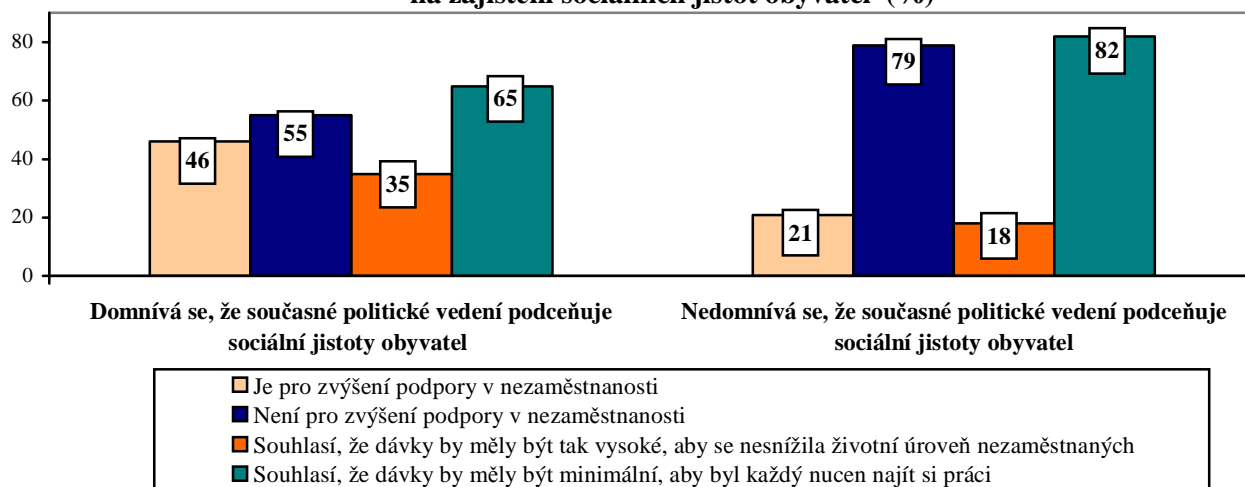
"Myslíte si, že naše současné politické vedení podceňuje zabezpečení sociálních jistot obyvatelstva?"

Pramen: STEM, série Trendy 1993-2008

Přesvědčení o nedostatečných garancích sociálních jistot má na postoje k peněžní podpoře lidí bez práce velmi silný vliv, který jednoznačně ukazuje, že pocit opomíjení sociálních jistot vede k výrazně „měkčím“ názorům na finanční zajištění nezaměstnaných. Lidé, kteří se domnívají, že současné politické vedení sociální jistoty obyvatel podceňuje, jsou zřetelně více nakloněni přiznávat nezaměstnaným nárok na větší finanční podporu než ti, kteří považují záruky sociálních jistot za dostatečné.

**Postoje k finanční podpoře v nezaměstnanosti podle názorů
na zajištění sociálních jistot obyvatel (%)**

Pramen: STEM, Trendy 2008/4

Zásadové postoje k finanční podpoře nezaměstnaných převažují ve všech skupinách obyvatel. Jsou ale skupiny lidí, jejichž stanoviska vyjadřující mínění, že dávky v nezaměstnanosti by měly být nízké, aby motivovaly k hledání práce a není třeba je zvyšovat, jsou očividně méně pevná. Faktorů, které to ovlivňují, je celá řada. Významný vliv má například úroveň dosaženého vzdělání. Je evidentní, že méně nekompromisní postoje zastávají především lidé se základním vzděláním (pro minimální dávky v nezaměstnanosti je 66 % osob se základním vzděláním a 74 % vysokoškoláků, proti zvyšování podpory v nezaměstnanosti je 51 % jedinců se základním vzděláním a 74 % vysokoškoláků).

Umírněněji přistupují k otázce finančního zajištění nezaměstnaných rovněž lidé zaměstnaní v dělnických profesích a zejména pak osoby žijící v obtížných finančních podmínkách, kteří představují skupinu obyvatel s vůbec nejvíce benevolentními názory na finanční podporu nezaměstnaných (pro minimální dávky v nezaměstnanosti je 50 % a proti zvyšování podpory v nezaměstnanosti 47 % jedinců považujících materiální zajištění své domácnosti za špatné).

Nepřehlédnutelné rozdíly ve vnímání finanční podpory nezaměstnaných souvisejí také s politickou orientací. Podle očekávání se od průměru celé populace nejvíce odchyľují stoupenci ODS na jedné straně a potenciální voliči KSČM na straně druhé (o nezbytnosti motivovat lidi k hledání práce poskytováním jen minimálních dávek v nezaměstnanosti je přesvědčeno 83 % příznivců ODS a 63 % stoupců KSČM, se zvyšováním podpory v nezaměstnanosti nesouhlasí 78 % lidí preferujících ODS a 51 % možných voličů komunistů).